

I. N. J.

*CHRISTUS asyla suis sanctissima vulnera praebet,
Statq; magistratus patriae asylon opis.*

Tam tristis nunc est temporum facies, ut sotica causa persecutrix dispicere asyla miseros cogat. Christianis à mundo perseqvente, satana insidiante, peccato decipiente, carne blandiente, poena comite culpam premente nunquam non exagitatis actisq; parata & aperta semper sunt tutissima asyla CHRISTI VULNERA. Est & subditis bonis atq; egenis benignus clementissimus q; magistratus aliquod divinitus constitutum asylum. Fatetur hoc etiam cum multis gratis piisq; animis SCHOLA PROV. SCHVVARZB. & in ea tenuioris sortis, bonae tamen frugis discipuli & illustris munificentiae alumni non pauci. Hinc meritò nullam occasionem pro CEL-
SARUM MENTIUM, imo totius patriæ incolumentate vota Deo nuncupandi
solvendiq; praetermittens

Illusterrimae Comitis ac Dominae,

DN. AEMILIAE JULIANAE,

Com. Schvvarzb. & Hohnsteini, natae Comitis de Barby & Mylingen Dominae
Arnsteti Sondershusae, Leutenbergae, Lohrae & Clettenbergae,
Patriae Matris benignissimae
exoptatissimam memoriam Natalitiam d. XIX. Aug.
& *Illusterrimi Comitis ac Domini*

DN. LUDOVICI FRIDERICI,

S.R.I. IVviri, Comitis Schvvarzb. & Hohnst. Domini Arnsteti, Sondershusae,
Leutenbergae, Lohrae & Clettenbergae,
Patriae delicii unici,

Onomasticam d. XXV. Aug. LUDOVICI auspicato reducem humillimo obe-
dientiae officio excipiet.

Hoc speciatim defungetur

JOH. MICHAEL CELLARIUS, Ilmanus, Illustris studiorum
in Schola subsidii alumnus,

Romulum, Romanorum primum Regem vituperans, praecipue asylum
ab eo erectum destruere conaturus;

JOH. ADAM Röder / Nobilis Thuringus ,

Eundem refutatis prioris argumentis dilaudans asylum erectum defensurus, in universum de
asylorum antiquitate, varietate, immunitate, utilitate dicendo, & ad Christianos

Magistratus applicando:

Nostro autem Clementissimo universo, tanquam sarto tecto Patriae adhuc divina gratia asylo,
uterque incolumentate gratulabitur, perennem faustitatem precabitur

ad d. XXVI. Aug. hor. IX. in Audit. Maj.

Qvibus, ut O. Ord. Auditores spectatissimi, honoratissimi benevolas aures quaedam veluti asyla
aperire dignentur, observantissime humanissimeq; rogat

cum DN. RECTORF.

JOH. CHRISTOPH. TREUNER. C.C.P. ConR.

Caesarologiam exhibere pergens.

Rudolstadtii, Literis FLEISCHERIANIS. Anno 1680.

et χω!

Ub fin. Sec. IIX. & init. IX. Imperium iterum est divisum in Orientale & occidentale. Caroli M. enim virtus tantum eminebat, ut Desiderium, Longobardorum R. ultimum, vinceret, (ex quo Imperatores vocati sunt Reges Longobardorum & ferrea corona coronati) & jure transactionis cum Imperatoribus Orientis jus suum & aξιωμα in Italia Carolo cedentibus & jure potissimum belli Occidentis IMPERATOR GERMANUS fieret, qui, & Successores, utut Franci i.e. Germani optimo Jure ex Augustia Urbis Romae opinione & aliis causis Impp. Romani dicuntur frustra Germanis alieni nominis jaestantiam ex probrante Joh. Bodino, Andegavensi Gallo politico, quem sua nimium praedicantem, alios vero insolenter conculcantem anagrammatismus Andius sine bono satis refutat. Deinceps ergo Imperatores S. R. I. occidentis coepto conatu usque ad nostra tempora pertexentur: Orientalis vero imperii magis magis que decrescentis, usque dum sub Constantino Palaeologo sub Turcas redigeretur, Imperatores sexaginta ferè tantum hic nominasse sat erit. (Sec. IX.) Nicephorus. Michaël Curopalates. Leo V. Michaël Balbus. Theophilus. (acerrimus & ultimus Iconoclasta pictoribus digitos adussit, ne illorum opera eset occasio imagines habendi.) Michaël (vecors & saevus cum matre Theodora. Basilius. Leo VI. Philosophus. (Sec. X.) Alexander. Constantinus Porphyrogenitus. Romanus Lacopenus. (hoc tempore Imperium Orientale magis fit ignavum & luxus mancipium) Romanus Junior patris, fratri, sororis percussor. Nicephorus Phocas (luxum, quæso, judica ex eo, quod 2000. eqvos amygdalis, croco, cinnamomo, vino odorifero aluerit) Joh. Zimisca. Basilius & Constantinus (Sec. XI.) Constantinus solus fratre mortuo. Romanus Argyropylus. Michaël IV. paphlago adulter cum Zoe antecessoris uxore. Michaël Calaephates. Constantinus Monomachus. Theodora Soror Zoes. Michaël Stratiates. Isacius Comnenus. Constantinus Ducas. Eudoxia Constantini vidua cum Romano Diogene marito. Michaël Ducas Parapinaceus (à fame sub ipso invalecente) Nicephorus Botoniates. Alexius Comnenus. (Sec. XII.) Calo Johannes (aprum petiturus sagitta veneno illita sibi manum vulnerat, quam nolens præscindi, quod imperium tantum una manu regi non posset, moritur) Manuel Comnenus. (Gypso farinae mixto & Conradi Imper. militibus pro commeatu missa fere totum exercitum necat: simili fraude Imperatore indignissima usus adversus Ludovicum Francorum Regem) Alexius Comnenus. Isacius Angelus (fratris, cuius magno pretio à Turcis redemptus erat, occisor) Alexius Junior. (Sec. XIII.) Ducas Alexius Balduinus. Henricus. Petrus Altisiodorensis Comes. Robertus. Balduinus II. Michaël Palaeologus. Andronicus II. Theodorus Johannes. Michaël Palaeologus. (Sec. XIV.) Andronius

cus

cus III. Johannes Palaeologus. Johannes Cantacuzenus. Andronicus IV. Emanuel (Sec. XV.) Johannes VII. Joh. IIX. Johann. IX. Constantinus Paleoologus, Johannis fr. (huj. nom. fere XII.) sub qvo Constantinopolis à Turca Mahomete II. capta A. C. 1453. d. 29. Maj. (an ipsis feriis pentecostes? ut vult in ultionem negatae Spir. S. à Filio processionis Bellarminus) Imperante Friderico III. & sedente Papa Nicolao V. Hic est finis crapulæ, fastus, luxus, libidinis, ut à summis principibus ortæ puellæ jam bubulcis sint desponsæ, & reliquæ Imperatorii generis contemtius inter Turcas habeantur, qvam *Dionysius Corinthi*. Horrendam & cruentam expugnationem vix sine lacrymis legas: Imperatoris caput in lancea per totum exercitum in spectaculum portatum, virgines & mulieres stupratae & gladiis dissectae, nec ullis parcitum, qvi ultra sexennium erant: Sacerdotes & Moniales miserrimo cruciatu trucidati. Parce, Deus, nostris peccatis, & fac, ut alieno damno sapientes pie, justæ ac sobrie tibi vivamus.

IMPERAT: Occident. Nomina, Elogia,
Sec. IX. a C.N.

Non potis est versu prendi *Pater inclytus Orbis*,
Qvalis erat CAROLUS, Francorum Gloria, *MAGNUS*.

LUDVICUS PIUS, ast minor is virtute Parente.

Fraternis odiis lacerabas Regna, *LOTHARI!*^{b.}

Armis, Consiliis, *LUDOVICE Secunde!* valebas.^{c.}

CAROLE CALVE minax fasces vi, dote capessis.^{d.}

Pacificus, simplex LUDOVICUS nomine BALBUS.

Corpus, mēs CAROLUM deponūt langvida CRASSUM.

Strenua bella prius mutas, ARNULPHE, rapinis,

A 2

Atq;

Atq; soloecismis maculas civilibus orbem.

Postremi à CAROLO LUDOVICI improspera Quarti.

a. *Carolus*. Apage ridiculam & insulsam compositionem vocis ex caro & olus. Est Germanicæ vocis Germanica origo à Kar s. gar i. e. plane, omnino, & hel i. e. vegetus, strenuus, acris, ut Karel/ Carolus, Carolmannus, nunc Kerl/ idem sit, qvod Græcis Αὐδείας tapffer Mann. Pulchra, potius tamen allusio, qvam derivatio est, qva ab Hebr. נָרַп oravit & praedicavit beten und predigen/ & לְנָ Deus qs.d. invocator Dei. Sane in Carolum M. apprime convenit, qvi pietate, virtute, munificencia, eruditione & rerum gestarum celebritate ac felicitate verè MAGNUS. *Cuius Historia* (sunt verba Dn. D. Christfrid. Sagittarii) est casibus opima, præliis atrox, seditionibus discors, publicis mutationibus gravis, translationibus regnorum & Imperiorū ampla, superstitionib⁹ ac vitiis secunda nec virtutibus sterilis, observationibus civilis prudenter feracissima. Pater Pipinus primus scribitur nomen Christianissimi tulisse, qvam alii Regem Galliæ Christianissimum & primogenitum Ecclesiæ dici volunt, qvia Clodovens (Ludovicus) Rex V. Francorum (qvo nomine jam tempore Probi Imper. Sub fin. Sec. III. dicebatur qvicqvad in Germania liberæ gentis erat reliquum, franc⁹ / frey⁹) sub fin. Sec. V. baptizatus & Christianismo initiatus fuit. De eo seqventia historiæ præcipua momenta notentur : *Orbis pater* dictus novo titulo, eo nempe sensu, qvo Imperator R. alias mundi Dominus dici solet, non qvod totus mundus Imperatori R. subjici possit aut debeat, vel etiam Augusti ævo subdivisione Romanorum fuerit, qvod Bartholus JCt. & alii asserunt, hæreseos accusans secus statuentes ; (vid. Conring. de Imperat. R.) qvod Alexander M. affectabat dicens : nec mundus duobus solibus regi, nec duo summa regna salvo statu terrarum potest habere Curt. lib. 4. cap. II. §. 22. Sed per qvandam ἀνέγνων ipfis sacris litteris non infrequentem, qva Romanum Imperium propter excellentiam vocat πᾶσαν οἰκουμένην alle Welt. Imperio enim occidentali non tantum corpus formavit, sed etiam animam inspiravit religionis gropagatione & legum sanctiōne. *Patricius Romanus* factus i. e. communi procerum consensu in Synodo Romana ab Hadriano Rom. celebrata jus eligendi Pontificem & Episcopos in provinciis Italiæ à Longobardis non occupatis collatum. Post ipsa nativitatis Domini die anno 800. ab omni populo R. illi acclamatum : *Carolo piissimo, Augusto à DEO coronato, Magno, Pacifico Imperatori*. Cum scilicet accusatores Pontificis Leonis III. in probando deficientes ad supplicium rapuit, postqvam Pontifex integratam juramento probare jussus fuit, frustra prius illo Pontificiæ Tyrannidis mysterio

rio tunc primum promulgato & opposito: Pontificem à nemine judicari posse. Si verò ante Imperatoris titulum Rex Francorum fuit & pleraque occidentalis Imperii obtinuit, quid per Imperatorium titulum est consecutus? Respondet Princeps ingeniorum Politorum Conringius de Imperat. Rom. §. 28. per Imperatorium titulum illi collatum ius omne in Urbem, Pontificem, Exarchatum Ravennæ & alia oppida quædam extra Longobardici regni fines posita, quæ fuerant Cæsarum usq; ad solennem illam rebellionem, qua Gregorius Secundus Papa superstites Imperii Romanæ reliquiae à Leone Isauro & secutis Constantinopolitanis defecerunt. An huic sententiæ rectè contradicat ὁ Δεῖνα in Libertate aquilæ triumph. judicent alii. Bella IIX. confecit: 1. cum Aquitanis, 2. cum Longobardis & horum Rege Desiderio, quem vicit. 3. cum Saracenis in Hispania, in quo amisit Rolandum sororis suæ filium; cuius statuam den Grossen Roland/ ponendi protestatem quibusdam Saxonis civitatibus, quasi plenæ jurisdictionis notam concessisse, opinio multorum est, sed cum urbium illarum quædam post Caroli M. demum, tempora sint conditæ, vanam putat ἀπέλεωτον Conringius. Tunc tetraстиchon lugubre ipse Imperator hoc fecit:

Tu patriam repetis, tristi nos orbe relinqvis;
Te tenet aula nitens, nos lacrymosa dies;
Sed qui lustra geris octo binos super annos,
Ereptus terris justus ad astra redis.

4. Contra Bavarios, quoru Regem Tassilum, læsa majestatis reum, monasterio inclusit. 5. contra Hunnos octavo anno vicos. 6. contra Sorabos, adversus quos Naumburgum & Bohemos Dresdam exstruxisse fertur. 7. contra Danos seu Normannos, contra quos Hamburgum si non exstruxit, certè reparavit. 8. atrocitate & diuturnitate gravissimum à patre avoque cœptum, à se repetitum contra Saxones, qui et si jamtum Maximiani temporibus (Sec. III.) innotuerunt, tamen hoc ipso bello magis inclarerunt cum Rege suo Witekindo, Saxoniæ Domus Conditore, qui non procul urbe Paderborn conversus & baptizatus à Carolo M. titulum *Ducis Saxoniæ & Principis Imperii* accepit: quanquam jamtum ante hanc à Carolo M. impertitam appellationem modo *Ducis* modo *Regis* nomine venit. Præcesserunt enim ab A. C. 629. hi Berthold, Sighard, Dietericus, cui tres filii: Edelhard, Barthold, Wernekind: natu maximus mortuo patre regnum suscepit, qui moriturus minimum fratrem Saxoniæ regem dedit, hujus Wernekindi ex Kunigunda filius fuit Witekodus. Bellum autem istud Saxonum alii XXXIII. annis circumscribunt, alii o-

perosum esse putant, ejus annales constituere. Identidem enim rebellantes vix domare potuit, donec multis millibus per imperium dispersis & Gallis Transalpinis Saxoniam & Saxonibus in Galliam translatis & Jure Westphalico constituto in ordinem redegit. Qvod jus, ceu luculentum rationis status exemplum, adducit o Δεῖva prolegom. de ratione status p. 20. & tale fuisse scribit: *Jus Westphalen-se à Carolo M. adversus rebellantes in infinitum Saxones inventum, quo Judicibus, quos consciens vocabant, quiq; certis ritibus iniciati seipso inter se cognoscebant in pacis & fidei violatores religionisq; desertores animadvertisendi, etiam indicta causa, potestas data.* Hoc, licet per se iniquum & aliquando injustitiæ fomentum, cum facile etiam innocentes hoc infortunio implicari possent (qua de causa & propter hunc abusum *Jus* hoc posteriori tempore quoque sublatum est) necessitate tamen temporum hujusmodi acre remedium exigente diu toleratum est. Nam Saxones hac sœviendi libertate animadvertisendiq; libidine in officio retentos explosaq; avita superstitione sacra Christiana suscepisse testatur eventus. Huc usqve ille. Hoc igitur medio Carolus M. plantavit Ecclesiam apud Germanos Deo ordinante vi belli cogens Saxones ad religionem, (Försterus in Esaï) quibus jure victoriæ cultum veri Dei imponebat (Sagitt. diss. de Carol. M.)

Ad eum & de eo hæc quoque notatu digna referuntur: Multorum in Germania, septentrionali cum primis, ad Christi fidem Conversio, Episcopatum & monasteriorum institutio, cum Episcopis Saxoniam qvidem tributariam fecit & dedit; sed tamen propterea potestatem secularem non concessit; ut Nobiliss. Struvius contra Cranzium observat, Ottонem M. demum Sec. X. Brunoni tri Archi-Episcopo Coloniensi Ducatum Lotharingiæ cum Jurisdictione politica concessisse & primum secularis potestatis donatorem esse assertens. Pericopæ Evangelicæ Homiliis patrum Iusti hujus Imp. à Warnefrido (qui alias Paulus Winfrid, Warnefridi, & Theodolindæ filius, it. Paulus Diaconus dicitur; hi enim unus sunt; prius fuit Diaconus Aquilegensis & Desiderii ultimi Longobardorum R. Cancellarius, post inter captivos nobiles à Carolo M. abductus & propter prudentiam in honore habitus, ob VI. libb. de Longobardicis celebris historicus) fuerunt illustratae, quæ post Evangelia legi debebant, hinc Post Illa dictæ, quæ duo divisa insulsi monachi postea in vocem unam barbarem *Postilla* contraxerunt. Falso autem ipsarum Pericoparum origo seu *textuum* Dominicalium collectio ad Warnefridum refertur & immerito is à Sixtino Amama acerbè perstringitur, quod iudicio nullo textus dominicales ex integris Evangelii & Epistolis separavit sensum pervertens, inconcinne & importune resecans, à scopo primario avertens, connectenda male divelvens, necessaria non addens, ministris mollem pigritiæ lectum sternens; pessima vero & diabolica vox est, quam eructavit Jodocus Nahumus, cum in præfatione cor-

cio-

cionum suarum pericopas Evangelicas satanicam fontium. Scripturæ occlusio-
nem vocat. Censet enim malus hominis genius, ipsos fontium divinorum the-
sauros occludi, qvod singulis annis iidem textus Evangelici explicandi veniant,
putatqve, ita necessariò *idem* qvot annis inculcandum esse, id qvod non cum fasti-
dio solum, sed cum damno qvoqve auditorum conjunctum sit, qvippe qvibus, si
singulis annis alii textus verbi divini enucleentur, instillari innumerabiles do-
ctrinæ possint. vide præfationem Mitternacht. in specim. Philolog. Nec ma-
gis verè Venerabili Bedæ (Sec II X.) tribuitur: Sed Pericoparum indu-
stria ut pulchræ harmoniæ & συναρμοίας laude, ita etiam antiquitatis
autoritate coruscat. Jamtum enim Apostolicum ævum in Pericopas certas
N. Tnstantementum distinctum vedit, qvarum qvædam certis diebus solenniter lectæ
& expositæ fuerunt, teste *Augustino* (sub finem Sec. IV.) Serm. II. in die Pente-
cost. Autor ergò *Warnefridus* Pericoparum non est, et si forsitan primus Postilla-
tor. Præceptores Caroli M. fuerunt *Petrus Pisanus*, qvi lingvarum peritia, &
Flaccus Angvinus, vulgò *Albinus Anglus*, Bedæ primum hinc *Egberti* Archiepisco-
pi (ut Vossius; aut hujus solius, ut Conringius) discipulus Latine, Græce, He-
braice callens, Rhethor, Philosophus, Mathematicus, Theologus, qvi eum Elo-
quentiæ & Astronomiæ præceptis imbuit eidemqve postea ab Eleemosynis & san-
ctoribus consiliis autor conditæ A. C. 791. Parisiensis Academiæ, occidentalium
Scholarum primæ, fuit. Unde porrò Carolus amore literarum & bonarum ar-
tium incensus plures scholas Ecclesiis Cathedralibus additas Canonorum Col-
legia & Monasteria instituit, qvæ tunc non stabula otii & socordiæ, sed pietatis
& artium Christianæ officinæ erant. Imò hic ardентissimus Caroli in Scholas a-
mor æmulatione laudabili mox alios Reges & Principes inflammavit, ut in curam
publicarum scholarum hastenus neglectam certatim incumberent, ceu latius & cu-
ratus diducit hanc Academicam antiquitatem *Conringius*. *Eginhardus* omnium
Germaniæ historicorum antiquissimus, sed an Caroli M. gener? Sunt, qvi scribant,
Carolum M. occaso sole stellas contemplaturum audisse *Eginhardum* nuptias fi-
liæ ambientem & hanc eas non abnuentem; imò ne vestigia in nive proderent i-
psum, tergo ab illa per aream esse portatum; hinc mane eos matrimonio legitimo
jussisse iungi. Sed hoc multis verum etsi videtur, non probatur Beclero: & testatur
ipse *Eginhardus* his verbis: *Nullam filiarum (quinq; autem hahuille fertur) cuiqvam*
aut externalorum aut suorum nuptum dare voluit, sed omnes usq; ad obitum suum in
domo sua retinuit, dicens se earum contubernio carere non posse. Domestica igitur &
prolis fortuna, æq; atq; Augustus olim infelix fuit.

Tempore Caroli M. A. C. 804. Canonisatio Pontificia Διπλωσεως Ethnicæ
abor-

abortiva proles, cœpit. Obiit *Karolus noster* V. KL. Febr. A. C. 814. Ætatis 72. Regni 47. Italiæ 42. Imperii R. 14.

b. Divisio inter filios *Ludovici Pii* sic facta; *Carolus Calvus* obtinebat Franciam, quæ continebatur Pyrenæo saltu, Rhodano, Scalde, Mosa fluv. & Oceano Britannico: *Ludovicus Germanicus*, inde Germanicus dictus, cum utraq; Pannonia: *Lotharius* natu maximus cum Imperii dignitate Austrasiam (NB. *Austrasiæ regnum*) ab hoc, vel certe à Lothario II. postea *Lotharingiam* dictam, Provinciam Narbonensem & Italiam. Sed cum *Lotharius* suis non contentus fratres *Ludovicum* & *Carolum* (ex *Jutbida* Welphi Suevi filia, cum illi essent ex *Hermengarde*) lacereret, bis victus tandem paciscitur. Exemplum res subvertentis fraternæ discordiæ (conf. supra Sec. IV. de Constantini M. filiis.) Tunc enim ex omni angulo exteræ gentes se iterum moverunt. Pertæsus imperii in Cœnobium Prumiense abit felicior principatu deposito, quam administrato, ibique moritur, cum prius imperium divisi *Ludovicus* natu maximo Italiam cum Imperii dignitate, *Carolo* Provinciam Narbonensem, *Lothario* Lotharingiam tribuens.

c. Bellum contra Saracenos Italiam invadentes feliciter gessit: Sclavos viatos ad Christianam fidem produxit, quibus Papa *Nicolaus* sacra ipsorum lingua celebrare permisit. A *Sergio* Papa interrogatus, cur tam valido cum exercitu Romam accederet? resp. officium se facturum boni principis & vestigia majorum secturum. d. *Carolus Calvus*, *Ludovici Pii* filius, & *Ludovici Germanici* frater, quo iuste, sed frustra resistente à *Johanne IX.* (aut connumerata *Johanna* Papista octava) IX. Pont. R. pecunia corrupto consecratus fuit: per quem actum etsi non à Papa solo, sed simul cum S. P. Q. R. exercitum successio imperialis non nihil fuit imminuta. Violenter igitur fratri Imperium, Italiam, & Galliam Narbonensem præripuit. Peregrini habitus & luxus studiosus oculis hominum placere studens animis displicuit.

Ceterum cum crebra *Ludovicorum* in hoc seculo fiat mentio, ne confundantur historiæ, ita sunt distingvendi: primus horum est *Ludovicus Pius Caroli M. filius*, & in Imperio successor. Huic fuit filius cognominis *Ludovicus Germanicus*, non Imperator, sed primus Germaniæ Regni Rex. Huic tres fuerunt filii *Carolomannus*, *Ludovicus Germaniae R.* & *Carolus Crassus*. Porro & *Lothario Ludovici Pii* filio tres fuerunt filii: *Ludovicus*, *Lotharius* & *Carolus*, quorum primo, stirpis maximo, Regnum paternum & imperium cessit, qui dicitur *Ludovicus II.* Hujus ex *Hermengarde* filia & *Bosone* prov. *Narb.* R. Nepos *Ludovicus R.* Ital. excæcatus, *Ludovici Pii* nepos *Ludovicus III. Balbus*. Ejusdem abnepos *Ludovicus IV. Imp.*

LEUE WÆSCE/ qvos hominum das, Rex cœlestis, Asyla,
Serves, Tu nobis solus Asylon eris.

